

PETER STJERNSTRÖM

MOTÝLÍ CHLAPEČ

THRILLER

Motýlí chlapec

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.xyz.cz

www.albatrosmedia.cz

x·y·z

NAKLADATELSTVÍ

Peter Stjernström

Motýlí chlapec – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

PETER STJERNSTRÖM
MOTÝLÍ CHLAPEC

PETER STJERNSTRÖM

**MOTÝLÍ
CHLAPEC**

THRILLER

Překlad Lucie Podhorná

© Peter Stjernström 2015 by Agreement with Grand Agency
Translation © Lucie Podhorná, 2019
Cover design © Anders Timrén
© NAKLADATELSTVÍ XYZ, 2019

ISBN tištěné verze 978-80-7597-447-1

ISBN e-knihy 978-80-7597-487-7 (1 zveřejnění, 2019)

(1)

Před dvaceti šesti lety.

Jihovýchodní Gotland

Matka si syna naposledy přiložila k levému prsu. Její srdce blizoučko jeho drobných rtíků prudce bilo. Jako by vědělo, že chlapci už nikdy nebude tak nablízku. Jako by ho chtělo navždy poznamenat pravidelným rytmem mateřské životní síly a lásky. Její srdce dnes večer bilo hlasitěji než všechna ostatní srdce na celém světě.

Do očí jí stouply slzy. Zhluboka, trhaně se nadechla, aby potlačila vzlyky deroucí se z hrdla. Napadlo ji, kolik žen asi tak ví, kdy svoje dítě kojí naposledy. Třeba si prostě jen zvolí nějaký den, kdy kojit přestanou a dítě zcela přejde na jinou stravu. Jsou z toho smutné? Nebo jsou rády, že je konec? Jí připadá představa tohoto vědomí odporná. Ale tak už to s věděním bývá. Jakmile ho člověk získá, už se do dřívějšího pohodlného, nevědomého života nemůže vrátit. Hledání pravdy je jako neustálá chůze s kamínkem v botě. Bolí to, pokud nenašlapujeme správně.

Chlapeček zavřel oči a začal navyklými pohyby sát. Bledou baculatou ruku si opřel o matčinu hrud' nad prsy, pěstičku lehce sevřenou. Vypadala odhodlaně, i když měla tenké, téměř průsvitné nehtíky. Matka strčila chlapci do dlaně malíček a on jej okamžitě sevřel. Pevně. Právě narozené dítě má spoustu netušených schopností. Porodní asistentka jim na přípravném kurzu prozradila, že novorozenec by se teoreticky dokázal udržet ve visu na šňůře na prádlo, tak silný má úchopový reflex. Matka byla velmi zapálená vědecky a tuhle teorii samozřejmě

vyzkoušela v praxi. A ano, byla to pravda. Dvanáct týdnů starý chlapec dokázal viset na šňůře celých patnáct vteřin a ani nepípnul. Potom už byla příliš zakrvácená, než aby mohla experiment dokončit.

Matka volnou rukou ovinula cíp dlouhé flanelové košile okolo chlapcových nohou. Opatrně pohnula rameny a trupem, aby se o velký polštář v posteli mohla pohodlně opřít. Položila si na něj hlavu.

„Myslíš, že to dnes večer udělají i ostatní?“

Muž sedící u stolu opodál neodpověděl. Zvedl zrak a zadíval se na okraj lesa za oknem.

„No? Co myslíš?“ zopakovala žena naléhavějším tónem.

Muž si odkašlal, až potom jí prosebně pohlédl do očí.

„Mohla by sis, prosím tě, vzít ještě jeden prášek? Já jsem si dal třikrát dvacet miligramů a cítím se naprosto vyrovnaně.“

„Můžeš mi odpovědět na otázku a přestat mi vykládat, že se mám zfetovat? Ptám se tě, jestli si myslíš, že to dnes udělají i ostatní.“

„Nevím. Asi ano. Dnes je na to první skutečně vhodný večer. Takže asi jo. Měli by to udělat.“

„Jo, já vím. Ale stejně.“

Matka opatrně pohládila hebké vlásky na chlapcově hlavě. Vír na temeni se mu stácel proti směru hodinových ručiček, což ji pokaždé zarazilo. Takový vír je totiž recesivně dědičný. Její vlastní vír se jí ve vlasech stácel po směru hodinových ručiček čili byl dominantně dědičný. Chlapcův vír by se tím pádem měl stáčet stejně. Zvláštní. Příroda si z téhle malinké bytosti utahuje očividně už teď.

„Nikdy přece nevíme, jak to je doopravdy,“ dodala. „Nemůžeme si být úplně jistí. Možná si to někdo rozmyslí. Co?“

Muž mlčel. Na stole před ním leželo několik nástrojů a plechovek a různé náradí. Vzal do ruky mastný hadr a vytřel jím starou nádobu s tukem. Potom začal tuk vtírat do malého koženého postroje. Vyrobil ho z popruhů starého batohu, který našel na půdě téhle chaty.

Koupili ji velmi levně před několika lety, když po zhroucení akciových trhů prudce klesly ceny bytů, domů a chat. Všechno to vyvolal krach na burze, kterému se přezdívalo „černé pondělí“. Spoustu majitelů domů daně z nemovitosti zatěžovaly a někdy se dokonce stalo, že budovu s nízkou tržní hodnotou nabízel její majitel úplně zadarmo, aby unikl daním, které se s vlastněním nemovitosti pojily.

Tahle chata byl starý domek z vápence v obci Burs v jihovýchodní části ostrova Gotland. Posledním majitelem byl kovář narozený na konci devatenáctého století, osamělý a stranící se lidí. Dožil se velmi vysokého věku a v chatě žil ještě skoro čtvrt století poté, co po jeho službách přestala být poptávka. Po kovářově smrti byl domek dlouho prázdný, protože podle dědiců stál na nevhodném místě a kvůli chladným, nemítnutým vápencovým zdím byl ve špatném stavu. Byla to spíš stará kovárna než chata, tvořila ji jediná velká místnost s masivním ohništěm téměř v úrovni podlahy. Elektřinu si starý kovář sice zavést nechal, dokonce i vodu, ale septik vykopat odmítl, i když mu jeho nejbližší soused, sedlák s bagrem, nabízel, že to udělá zadarmo. Kovář raději vykonával potřebu v kadibudce. Každou druhou sobotu si zašel do burské městské sauny a tam se opláchl. Byl velmi tichý, ale vždycky přátelský.

Na konci osmdesátých let se dědicové konečně dohodli, že zavolají makléři a pokusí se barabizny zbavit. A přesně jak odjakživa věděli, nemovitost neměla nijak velkou cenu. Tenhle mladý pár si proto svou vysněnou chatu mohl koupit za směšnou cenu, jen ze svých úspor a s malým výzkumným stipendiem. Jiní zájemci o koupi nebyli.

Mladý pár zchátralost zakoupeného domku nijak netrápila. Naopak, byli nadšení, že mu mohou vtisknout osobitého ducha. I když to v zásadě znamenalo jen to, že uvnitř pořádně uklidili, vybělili stěny a koupili nové postele.

Dům ležel u líně tekoucí řeky asi dvacet metrů za okrajem hustého lesa. Nedaleko od něj se táhly louky podél kilometry dlouhých, mírně

se svažujících kamenitých burských pláží. Kdyby se mladý pár odhodlal vstoupit na ostré kamenité dno, mohl by dojít až sto metrů od břehu a voda by jim stále nedosahovala ani po pás. Potom přišel sráz a proudy. Černá studená voda.

Mladá dvojice společně trochu vyčistila pobřežní písčítý úsek lesa mezi domkem a mořem. Teď měli z chaty úžasný výhled na moře. Tohle byl jejich Gotland, vzdálený od minigolfových hřišť a toboganů na západní straně ostrova. Odlehlý, tichý a v těsném spojení s přírodou. Jedinou vadou na jeho kráse bylo, že na pobyt zde měli příliš málo času. Během týdne vedli spolu s několika dalšími mladými vědci intenzivní život ve Stockholmu. Práce, volný čas i rodina do sebe naprosto dokonale zapadaly. Mladý pár našel smysl života.

„Přines mi ten sáček, prosím,“ požádala matka. „Chci se podívat, co máme.“

Muž vstal od stolu a přistoupil k posteli. Posadil se na pelest vedle ženy a položil ruku na nahá zádíčka chlapce. Palcem ho pohladil mezi lopatkami. Kůži měl teplou, brzo se začne potit jako vždy, když ho matka chvíli kojí. Muž otevřel malý barevný sáček a ukázal ženě jeho obsah.

„Ty jsi nekoupil slané žabky? Vždyt' víš, jak mám slané žabky ráda.“

„Neměli je. Jenom ty měkké černé, posypané cukrem. Ty ráda nemáš.“

„Ach jo, já ale chci ty tvrdé hnědé s práškem. Potřebuju chlorid amonný!“ vyhrkla žena zklamaně a sáček odstrčila.

Zhluboka, zoufale si povzdechla a nedokázala zadržet slzy. Tělo jí zachvátil pláč a hrud' se jí roztřásla tak, že chlapečkovi vyklouzl prs z úst. Jeho velké zklamané zorničky dvě vteřiny upřeně zíraly před sebe. Potom chlapeček zavřel oči a rozkřičel se.

„No tak. No tak.“

Muž přesunul ruku z chlapcových zad na tvář jeho matky.

„No tak. Všechno bude dobré.“

Žena se poněkud uklidnila. Chlapec se opět přísál.

„Dej si tohle,“ řekl muž.

Vytáhl ze sáčku jednu slanou a jednu sladkou gumovou rybičku a pomalu, metodicky jim olízal bříška. Potom k sobě rybičky přitiskl a ony se slepily.

„Tumáš, extra rybí sendvič! Aspoň troška salmiaku.“

Pozvedl rybičky ženě k ústům. Ta natáhla krk a v polovině je překousla.

„Hmm, i tak jsou dobré,“ řekla.

Na tváři se jí objevil nepatrný úsměv. Horní stranou ukazováčku si otřela slzy pod očima.

„Nechápu, proč je dnes tak těžké sehnat slané žabky. Tak jo, dej mi i ten zbytek.“

Muž jí vstrčil do úst druhou polovinu rybiček a spolu s ní i část svého ukazováčku. Když na něj žena pohlédla, mezi obočím se jí objevila nesouhlasná vráska a muž se stáhl. Nestál o další při, v posledních dnech to u nich doma byla jen samá hádka a pláč. Oba chtěli v podstatě to samé, ale stejně si svoje pocity museli vylít na tom druhém. Zpochybňování myšlenek patřilo k jejich vědecké přípravě. Pochybovali o všem, dokud nezůstala jediná pravdivá hypotéza. Té se následně drželi, dokud nová fakta opět nezamíchala kartami.

„Už to bude?“

„Ano, tohle prso.“

„Fajn, tak po posledním hltu začnu tetovat.“

„Hm... Já vím. Bože, mně se to tak přičí.“

„Přines mi ho. Brzo.“

Muž nechal sáček se sladkostmi na okraji postele a šel si zase sednout ke stolu. Vytáhl tetovací strojek a ověřil si, že funguje, jak má, když zkusmo potetoval kousek namaštěného koženého postroje. Ano, in-

koust teče. Muž napsal na popruh neohrabanými, ale dobře čitelnými velkými písmeny krátké vyznání rodičovské lásky a chlapcovo křestní jméno.

Odložil strojek a vzal do ruky lahvičku s dezinfekčním alkoholem. Nalil si do dlaně loužičku a důkladně si mnul ruce, dokud se tekutina zcela nevypařila. Potom ostražitě vyhlédl z okna ven, jako by se snažil postřehnout nějakou změnu počasí nebo světla. Venku to však vypadalo stejně jako před chvílí, byl večer, jaro se chýlilo ke konci a nad loukou tančila mlha jako zahalené víly. Na noční výlet do terénu si nemohli přát lepší počasí.

„Už usnul,“ oznámila matka.

„Dobře, tak mi ho přines,“ řekl muž a rozprostřel na stole světlo modrou dečku.

„Nevím, jestli to zvládnu. Nemohla bych jít na chvilku ven, až to budeš dělat?“

„Ne, prosím tě, vždyť ho musíš držet. Nedokážu udržet strojek, hadřík a ještě i jeho. Mám jenom dvě ruce!“

Žena přistoupila ke stolu s chlapečkem na jedné ruce a sáčkem se sladkostmi v druhé. Položila spící dítě bříškem na deku a posadila se na židli vedle svého muže.

„Tak jo, dej sem ještě jeden prášek. Chceš banánový sendvič?“ zeptala se.

„Ano, prosím.“

Žena vytáhla ze sáčku dva gumové banánky a olízla jejich spodní stranu. Vložila mezi banánky tabletu, slepila je a nakrmila svého muže.

„Tady máš speciální banánový sendvič. Víím, jak máš chemickou banánovou příchuť rád. Tohle je pentyl acetát deluxe!“

Muž zamručel, aby dal najevo potěšení. Teď však nebyl na rozkoš prostor. Teď si jen chtěli udržet paniku od těla. Udržet myšlenky

v šachu. Soustředit se na to podstatné. Muž dal ženě jednu tabletu. Ta ji zkušeným trhnutím hlavou vzad spolkla, nepotřebovala ji ani zapíjet.

Potom muž začal pečlivě, ale velmi opatrně vmasírovávat chlapci do zad znečitlivující mast, kterou vytlačoval z bezbarvé hliníkové tuby, na níž bylo matčíným rukopisem napsáno pouze chlapcovo jméno. Byl to její vlastní recept, do lidokainové masti vmíchala značnou dávku adrenalinu s prilokainem, aby mast dlouho působila a bolest byla co nejmenší. Teď stačilo už jen několik vteřin počkat, bolest bude utlučená a nevyhnutelné může začít.

„Tak jo. Teď ho musíš pevně držet za ramena. Ať se bude dít cokoli, nesmíš ho pustit, dokud to nedokončím. Chápeš? Bude to rychlé.“

„Já vím.“

Muž se k ženě otočil a položil jí předloktí na ramena. Potom jí pažemi sklouzl na záda a dlouze a těsně ji k sobě přivinul. Přitiskl se čelem k jejímu a zadíval se jí upřeně do očí.

„Miluju tebe a Jonase víc než cokoli jiného. Teď mu to darujeme, že ano?“

„Teď mu to darujeme,“ zopakovala matka. „Jste autentičtí, teď mu to darujeme. Darujeme mu život – imago.“

„Darujeme mu život – imago.“

Muž ji políbil na ústa s mlasknutím, kterým dal jasně najevo, že jejich objetí je u konce.

Asi minutu čekali, až lidokain začne účinkovat. Chlapeček klidně spal na dece. Minuta byla nekonečně dlouhá a páru se před očima promítaly měsíce bezbřehé lásky k tomuhle dítěti. Mysleli na to, jak matce rostlo břicho, jak chlapeček uvnitř kopal, jak se rozplakal, když vyklouzl ven, jak se poprvé otočil, jak byl kvůli prořezávajícím se zoubkům ukňouraný, jak žvatlal, jak se usmíval a jak se na ně oddané koukal.

Potom muž zapnul strojek. Znělo to jako něco mezi elektrickým šlehačem a zubařskou vrtačkou, i když poněkud tišeji. Zvuk se malinko ztlumil, jakmile jehla pronikla první vrstvou kůže.

Chlapec se okamžitě rozkřičel. První výkřik byl velmi dlouhý a hlasitý. Jediný tón trvajících sedm vteřin, na tak malinké plíce celou věčnost. Strojek i navzdory bolestnému jekotu vytrvale pracoval. Když chlapci došel vzduch, rychle se nadechl a dál vřískal jako šílený. Vyrážel ze sebe výkřiky v jakési zajímavé hyperventilaci.

Jeho křik se mísil s křikem matky, křikem muže a vzteklým vrčením strojku.

„Tak ho přece drž!“ hulákal muž. „Vyklouzne ti, nesmíš ho pustit! Už to bude!“

„Vždyť ho držím! Nevidíš, že má úplně rudá ramena?“

„Vidím! Kurva, chudák kluk!“

Muž tetoval rychle. Hadříkem otíral z rány přebytečný inkoust a krev, aby viděl na práci. Přitom stříkal chlapečkovi na záda dezinfekci a osušoval ji čistými dezinfekčními ubrousky. Tetování nakonec nevypadalo tak hezky, jak si představoval, ale bude stačit. Z tváře mu odkapával pot, musel se narovnat, aby kapky nedopadaly na dítě. Rána byla každopádně dostatečně velká, tím si byl celkem jistý. Musel ještě dokončit detaily vzoru, trvalo mu to několik minut. Dítě nepřetržitě ječelo. Jeho matka třeštila oči, plakala a zoufale úpěla. Občas prudce, rychle zadupala na dřevěnou podlahu. Chlapcova ramena ale nepustila.

Když byl muž hotový, zvedl chlapce z dečky nasáklé krví, potom a dezinfekčním alkoholem. Začal s ním v náručí obcházet pokoj a snažil se ho uklidnit monotónním houpavým pohybem. Nepomáhalo to. Vydal se s ním tedy k posteli s velkým polštářem, kde se opět usadila žena. Chlapeček dosud křičel, už ne panicky, ale velmi cílevědomě. Chtěl, aby ho někdo zachránil, chtěl přežít.

„Ted' mu dej druhé prso. Brzo s ním musíme jít ven.“

Matka si chlapce vzala a opřela se o polštář. Rozepnula si knoflík na košili a ukázala chlapci svůj pravý prs. Odkapávalo z něj mléko. Setřela ho rukou a vlhkým prstem přejela chlapci po rtech.

Z očí jí dosud tekly slzy. V posledních dnech vyplakala neskutečné množství slz. Měla pocit, že snad už nikdy nepřestane plakat.

„Můžeš zapnout to nové Madonnino album? Madonnu miluje. Hlavně „Vogue“, to je dvanáctá skladba. Pusť rovnou tu.“

Muž vložil do přehrávače stojícího na krbové římse CD, několikrát zmáčkl *vpřed* a potom *play*. Snížil hlasitost. Basy zvýšil na maximum. Pokojem se rozlehl funk a Madonnin nosový hlas.

Strike a pose.

Chlapeček obemkl rty bradavku a začal sát mléko. Pomalu se vracel do života. Sál a sál a neklidně se přitom kroutil. Prs představoval v jeho životě jedinou jistotu. Sem tam se zřejmě malinko nadechl koutkem úst, jelikož usilovné sání přerušil pokaždé jen na kratičký okamžik. Kvůli podtlaku to znělo, jako by slabě říhal.

Matka cítila, jak se jeho tělíčko postupně uvolňuje. Chlapeček usnul, úplně propocený a s otevřenými ústy plnými mateřského mléka, které nestihl spolknout. Vytékalo mu z koutku úst, lepkavé a téměř průhledné. Ručky měl vrásčité jako stařec.

Pohladila ho po propoceném chmýří na temeni. Chlapec byl teď klidný, naprosto vyčerpaný. Žena přestala plakat, její oči dokázaly už jenom tupě zírat na tělíčko v náruči. Věděla, že to nejhorší je teprve čeká. Strčila ruku do sáčku se sladkostmi a vytáhla z něj několik bonbonů. Navyklým pohybem přidržela mezi rty okraj obalu a vzápětí bonbon drobným trhnutím rozbalila. Postupně si je všechny nastrkala do úst. Čokoláda, smetana, máta – všechno najednou. Začala zuřivě žvýkat.

Muž už stál na chodbě. Strop tam byl tak nízký, že se musel trochu hrbit. V ruce držel namaštěný postroj. Na sobě měl starou sportovní

bundu Fjällräven a na nohou vysoké zelené boty s okrajem ohrnutým tak, že byla vidět vnitřní strana podšitá látkou.

„Pojď,“ řekl tiše. „Musíme jít.“

„Počkej chvílku, ještě ho přebalím.“

„Ne, žádnou plenku mít nebude. Jenom postroj. Musíme mu dát všechno. Všechny možnosti.“

Žena se zvedla a přišla k muži. Spícího chlapce držela před sebou, jako by to byl cenný dar, který chce předat mocnému králi.

„Ne, vezmi ho ty, drž ho pod bundou, ať je v teple,“ řekl muž a přehodil ženě přes ramena starou péřovou bundu. „Po takovém záprahu bude určitě dlouho spát. Chudáček malá.“

Tu noc bylo teplo a bezvětří. Slunce sklouzlo za severozápadní obzor, aby se o pouhých pár hodin později opět vynořilo na severovýchodě. V tomhle ročním období se nikdy pořádně nesetmelo.

Chvíli kráčeli po staré pěšině odbočující k chatce z hlavní cesty. Po jedné straně pěšiny se táhl bahnitý příkop, dosud zčásti zaplněný vodou z jarního tání. Okolní les byl hustý a plný nízkých borovic, které rostly velmi pomalu, protože jim ostré podzimní a zimní větry ztěžovaly život.

V nejhustším lese mladý pár přešel příkop a začal se pomalu prodírat větvemi. Půda byla místy podmáčená a chůze po ní byla obtížná. Ale zanedlouho se před nimi otevřela mýtina s podlouhlými jámami v zemi. Vytvářely dojem, jako by se mýtina pohupovala, skoro jako by viděli staré mořské dno, které tady bylo, dokud se země nezvedla a neproměnila krajinu nejdřív v pobřeží a potom v les.

Muž šel celou dobu první a přidržel větve, aby žena mohla chránit chlapce.

Kráčeli mlčky. Vzduch byl nehybný.

Ušli pouhých několik set metrů, když se muž zastavil a rozhlédl se houštím. Přinutil se na ženu usmát. Ale vypadalo to spíš jako křeč ve tváři.

„Tady to je. Tyhle larvy už přes rok hibernují. Teď je řada na nich.“
Ukázal na jeden hustý, trnitý a nepřívětivě působící keř. Nadzvedl několik větví a nahlédl pod ně.

„Dokonalé. Koukni.“

Žena se taky podívala.

„Skvělé načasování.“

„Vypadají připraveně, co?“

„Jo, to jo. Jestli tohle nezabere, tak...“

Křoví bylo plné šedobílé lepkavé hmoty, která vypadala jako směs pavučin a pěny pěnodějek. Krásně utkané hedvábí chránilo obyvatele keře; stovky, možná tisíce hemžících se lepkavých larev a kulek, které se tísnily na každíčké nízké větvičce. Kopřivy okolo byly skoro stejně vysoké jako sám keř.

Muž a žena se na sebe podívali. Ve shodě přikývli.

Skrze tenké lepkavé obaly kulek prosvítaly různé tvary. Na kopřivách a větvích pod kuklami ležely ostatky mrtvých larev, jež tvořily zásobárnu, která živila ostatní larvy, než se zakuklily. Některé larvy se dosud zakuklovaly a zbavovaly se svých larvích oblečků. Kroutily se sem a tam, hemžily se a šermovaly malými tělíčky. Bylo to úžasné představení.

Většina larev však už svou první proměnu dokončila a teď se pomalu, téměř nepostřehnutelně kývala. Kukly vyčkávaly, až přijde jejich čas, a visely přilepené zadečky k úhledně utkanému hedvábnému polštáři. Brzo vstoupí do dalšího životního stadia.

Muž vytáhl lano a omotal ho okolo jedné ze silnějších větví ve středu keře. Konec lana stáhl karabinou. Potom vyndal připravený postroj a požádal ženu, aby spícího chlapce podržela. Děťátko viselo ženě na ruce tvářičkou dolů. Tvrdě spalo. Muž mu postroj opatrně připevnil okolo buclatých nožek a tenké popruhy zapnul od chlapcova pasu křížem přes ramena. Tam, kde se popruhy setkaly, zacvaknul karabinu.

Napnul lano. Teď se chlapcovo tělo pohupovalo ve vzduchu jako bez života, jako prase stažené z kůže, které zvedli na jatkách kladkou do vzduchu.

„Teď se můžeš rozloučit. Pospěš si,“ řekl muž tiše.

Matka si přitiskla chlapce k vlhké tváři. Pošeptala mu něco do ucha, zamumlala k jeho tváři. Zapřísáhla se mu svou láskou a pohladila ho po bříšku. Políbila ho na ústa, oči a čelo. Chlapeček spal, vypadal klidně.

Potom si ho vzal muž. I on chlapci něco potichoučku sdělil.

Sundal obvaz, který dosud chránil čerstvé tetování, a posunul visícího chlapce pod větev, k níž přivázal lano. Čím hlouběji v keři se chlapec nacházel, tím víc muž lano utahoval. Zároveň opatrně pouštěl ostatní větve, které dosud držel, až nakonec chlapce visícího mezi lepkavými larvami zcela zakryly. Potom druhý konec lana omotal okolo nedaleko ležícího kmene borovice. Zbytek lana svázal do úhledných ok a připevnil k uzlu.

Muž a žena se vzali na ruce. Skrze větve viděli chlapcova záda. Rána mokvala, ale nekrvácela příliš. Přesně podle plánu. Keř kypěl životem, doslova jím vřel.

Slzy konečně zmizely. A i pochybnosti. Byli vyprázdnění. Byl konec.

Když se mlčky těžkým krokem vraceli lesem zpět, spící chlapec pořád ještě visel v postroji. Společnost mu dělal jen nespočet hemžících se larev a lepkavých kukel.

(2)

Paprsek ranního slunce zářil přímo na něj. Když se probudil, přepadl ho pocit, jako by uvízl v něčem lepkavém. Musí ze sebe všechno strhat, aby se ochladil. Kroutil pažemi, chtěl se osvobodit. Jedna noha mu uvízla v čemsi měkkém a on ji musel kopnutím uvolnit. Póry kůže měl rozšířené, řinul se z nich pot. Pevná guma v pase mu při tom ani v nejmenším nepomáhala.

Na krátký okamžik si nedokázal vybavit, kde je. No samozřejmě. Včera večer přece nebylo takhle teplo. Ne, bylo tady chladno, skoro zima. Přesně, jak to chtěl. Naproti tomu si pamatoval, že před usnutím cítil zvláštní zápach. Vystrčil nos ze svého úkrytu pod příkrývkou. V pokoji to zapáchalo jako přehřátý toustovač, který pilně opéká, ale přitom v sobě nemá žádný toust. Suchá elektřina.

Tlustá syntetická příkrývka teď ležela na zemi, prostěradlo pod ním bylo celé propocené. Otočil hlavu a zadíval se na topení pod oknem. Zapnuté naplno. Když do malé ložnice začalo svítit slunce, uvnitř se udělalo nesnesitelné horko. Kdyby tady byly nějaké závěsy, zatáhl by je. Natáhl se a cvakl vypínačem na boku topení. Roztáhl nohy, jak nejvíc dokázal, a paže si založil pod hlavou. Pokusil se představit si zimu.

Dřevo na neomítnutých palubkách vytvářelo vzory. Suky a žilky vypadaly jako oči a ústa. Veselá, zahořklá, šílená. Strop pokrývalo stejné

dřevo jako stěny, ale prkna byla užší a sukovitých očí na nich bylo víc. O hodně víc, kvůli čemuž strop vypadal daleko zlověstněji než zdi. Ze stropu na něj zíraly stovky očí. Zdálo se, jako by přemýšlely, co tady on v jejich světě vlastně pohledává. Čím víc se do nějakého oka díval, tím upřeněji mu pohled oplácelo. Zkusil jedno oko vyzvat k soutěži, kdo vydrží déle nemrknout, ale přirozeně prohrál.

Podíval se na hodinky, které si položil na židli vedle postele. Tři čtvrtě na osm. Dost brzo, když vezme v úvahu, že šli spát dvacet minut po třetí. Ale zpocené probuzení ho dokonale probralo. Nemá cenu snažit se znovu usnout.

Nakonec to včera přece jen byl vcelku klidný večer. Dali si s Björnem večeři v horském hotelu. Björne potom jako obvykle začal na baru okouzlovat nějaké holky svým neustálým řečením a smíchem. Jako obvykle to skončilo tak, že u nich na chatě uspořádali afterparty. A přesně jako obvykle se holky po několika hodinách omluvily a řekly, že zítra je taky den. I když se smály a dodávaly, že takhle se už dlouho nepobavily. A jelikož taky jezdí na prkně, můžou se spolu zítra možná trochu projet, co? Ne, zdá se, že Björneho s těmi jeho neustálými legráckami ženy nedokážou považovat za skutečný sexuální objekt. Copak se nechce s nějakou vyspat? Nebo o co mu vlastně jde? Jestli to chce, nemůže s holkami hrát půlku noci šarády s názvy filmů. I když to samozřejmě byla neuvěřitelná legrace. Zvláště když Björne začal dvěma vařečkami bubnovat jako šílenec na ten svůj velký pupek. Holky hádaly hrozně dlouho a Björnemu už úplně zrudlo břicho, než to jedna z nich rozlouskla: *Hunger Games*.

Představa Björneho a jeho břicha mu zlepšila náladu. Vstal a otevřel okno, aby dovnitř vpustil trochu chladu. Na svahu bude studený, jiskřivý den. Zdálo se, že nefouká. Zadoufal, že na vrcholu bude otevřeno a oni budou moct vyjet lanovkou až nahoru. Viset a houpat se na sedačce vysoko ve vzduchu, namačkaný v kabině spolu s dalšími natě-

šenými lidmi, to byl podle něj strašidelný a silný pocit. Na cestě za dobrodružstvím.

Björne spal na rozkládacím gauči ve velkém pokoji. Složil se tam, když Jonas dokončoval úklid po večírku.

Žmolkovité polštáře byly pečlivě naskládané podél stěny u paty gauče. Sklenice byly umyté a stály na utěrce vedle dřezu. Zbytky brambůrků byly zpět v sáčcích uzavřených plastovými klipsy.

Jonas zapnul troubu a zazpíval fanfáru.

„Krásný nový den, Björne! Dobré ráno.“

Björne se pomalu otočil a odhrnul si z obličeje dlouhou ofinu.

„Ech, nazdar, Jonasi. Jdi do háje, zrovna jsem měl tak krásný sen. Zdálo se mi, že jsi mi nachystal suprovou snídani – čerstvé rohlíčky, vařená vajíčka, pomerančovou šťávičku s dužinou a kávičku s teplým našlehaným mlíčkem. A ty mě pak vzbudíš do kruté reality.“

„Neboj, klidně si ještě polež. Snídani zařídím.“

Jonas doplnil do kávovaru vodu a kávu ze sáčku nasypal bez odměřování přímo do filtru. Na sporák postavil hrnec s vodou a zkontroloval, jestli je malá trouba už dost vyhřátá. Pak vytáhl z ledničky potraviny. Björne ze sebe strhl příkrývku, hodil ji na zem a odšoural se na toaletu, kde se celkem dlouho zdržel.

Z Jonase a Björneho se stali nejlepší přátelé, když spolu studovali práva v Lundu. Cestu si k sobě našli hned první týden. Většina studentů práv se oblékala do oděvů drahých značek, ale Jonas i Björne byli zastánci otrhaného vintage stylu ze sekáčů. Jejich první rozhovor začal tím, že ani jeden z nich nechápe, jak si jejich spolužáci můžou dovolit tak drahé oblečení. Vcelku záhy se dostali k zásadním morálním otázkám života a skončili u toho, jak moc měli v dětství rádi zábavný pořad *Mámin nový kluk*, který vysílali v rádiu. Oblíbený akční hrdina jich obou byl Thunder a oba dokázali odříkat jeho skeče slovo od slova.

Björne oživoval svět svými rozmáchlými gesty a spoustou smíchu. Jonas byl spíš zdrženlivý a přemýšlivý. Ale téměř na všechno měli identický názor.

Po státnicích začali oba pracovat na Daňovém úřadu ve Stockholmu. Ve srovnání s jejich kamarády v nóbl firmách to nebyla žádná oslnivá kariéra. Z těch kamarádů se nejdřív stali koncipienti u soudů ve velkých městech a potom si je rozebraly významné advokátní kanceláře. Těm dvěma to však nijak nevadilo. Björnemu se líbila představa, že je součástí něčeho, co je společnosti skutečně prospěšné. Pro Jonase bylo nejdůležitější to, že může pracovat na zajímavých úkolech a nemusí přitom hrát nějakou společenskou hru, která se, jak dobře věděl, pojí s riziky. Odvádět dobrou práci a nebýt přitom moc nápadný, to byl jeho styl.

„Budeš už? Taky tam potřebuju,“ zavolal Jonas ke dveřím toalety.

„Klid. Ještě minutku,“ odpověděl Björne zevnitř.

„Jak chceš ta vajíčka?“

„Haha, ty jeden perfekcionista!“ zavolal Björne. „Fajn, chci je přesně tak, aby žloutek zrovna začal tuhnout. Nesmí být úplně tekutý, ale ani uvařený. Když si teda mám vybírat. Může být?“

„Dobře!“

Björne vyšel z toalety a pustil dovnitř Jonase. Ten vytáhl z kapsy krabičku zápalek a několik rozškrtl ve snaze přebít zápach.

„Můžeš vytáhnout ty rohlíky? Nejpozději za minutu budou hotové.“

Björne zamířil do kuchyňky a vytáhl rohlíky z trouby. Potom dlouhou lžící zamíchal džus ve džbánu, nalil si ho do sklenice a několikrát se lačně napil. Neměl vyloženě kocovinu, ale necítil se ani nijak zvlášť svěží. Bavili se tak skvěle, že toho nepotřebovali moc vypít.

Po několika minutách zavolal Jonas z toalety:

„Björne?“

„No?“

„Můžeš ta vejce sundat z vařiče?“

„Co, už? Jak to víš? Hodinky máš přece tady.“

„Teď. Sundej je hned teď.“

„Dobře.“

Björne odtáhl hrnec ze sporáku a zalil vejce studenou vodou.

Björnemu i Jonasovi se na Daňovém úřadu dařilo. Kolegové je považovali za milé a tvořivé kluky, kteří zvládají i obtížné výzvy. Už po půl roce jim nabídli práci na speciálním oddělení, kde se vyšetřovaly firmy, které si vedly účetnictví tak složité, že to zavánělo hospodářskou kriminalitou. Ukázalo se, že Björne má jako nadšenec do počítačových her zvláštní nadání na vyhledávání údajů v různých systémech. Dokázal najít nemožné a porovnat různé údaje způsoby, které někdy nebyly zcela v souladu s pravidly a nařízeními, i když jejich oddělení pracovalo ve zvláštním režimu. Jonas byl s počítači úplně neschopný, ale jeho analytické schopnosti byly o to pronikavější. Často se při vyšetřování strefil hned na začátku, což oddělení šetřilo čas i zdroje. Jeho nadřízený rád velebil Jonasu „výjimečně dobrý instinkt“.

Usadili se u malého barového pultu, který odděloval kuchyni od pokoje, a pustili se do snídaně. Björne si čerstvě upečené rohlíky potřel tlustou vrstvou másla, které se rychle rozpouštělo, a vesele, nadšeně si přitom prozpěvoval.

„Snídaně je bezpochyby jedno z nejlepších jídel dne.“

„Hned vedle oběda a večeře, co?“ ušklíbl se Jonas a malým ručním šlehačem na baterie, který si s sebou na chatu přivezl, začal šlehat teplé mléko. „Podle mě je nejlepším okamžikem dne první kafe. Jen nesmí být ani moc silné, ani moc slabé, musí být právě tak akorát. Přesně tak akorát.“

„Ale vážně. Snídaně na horské chatě je druhá nejlepší věc na světě. Ta první je snídaně v hotelu. Třeba v Německu, kde na švédském stole stojí velká mísa s malými nutellkami. A takové ty malinké kulaté sýrečky

v červeném plastu. Ty jsou fakt dobré. A plundrové pečivo s kousky čokolády. Mňam...“

„To není plast.“

„Co?“

„Na těch sýrech. Není to plast, je to vosk.“

„To je jedno. Mají takový tenký provázek, abys z nich ten... vosk mohl stáhnout.“

Snídali a u toho rozebírali, jaký byl včerejšek a že by se holkám měli ozvat. Dumali, jestli dnes bude otevřené celé středisko a zdali by si v tom případě mohli dát v rokli menší freeride.

Když byli oba dosyta najezení, chvíli jen mlčky seděli a upíjeli z hrnků. Pak Jonas, který už dávno dojedl, svůj hrnek odložil a oběma rukama si uhladil vlasy dozadu.

„Poslyš, Björne, chtěl bych si s tebou o něčem promluvit.“

„Ano...?“

„No, působí to celé trochu podezřele, ale minulý týden mi volala nějaká headhunterka. Měla za úkol pokusit se mě přetáhnout do nové práce. Nebo mě minimálně přesvědčit, abych přišel na pohovor.“

„Páni. Jaká to byla práce?“

„Nechtěla mi to říct, dokud jí neprozradím, jestli bych si práci v tom oboru dokázal představit. Tak jsem se samozřejmě zeptal, o jaký obor jde. Na to mi oznámila, že to je stejný obor, v jakém dělám teď, jenže soukromý.“

„Cože? Aha, náš slavný Soukromý daňový úřad? To byl nějaký vtip, nebo co?“

„Ne, zřejmě je to některá z takových těch informačních firem. Rostou teď jako houby po dešti. Je to něco mezi detektivní kanceláří a vyšetřovací službou. Zkoumají třeba neoprávněné zastupování, velké ztráty ve skladech, prodej falešných léčiv a tak. A taky mají monitorovací zakázky, ale u těch moc nevím, co to vlastně je.“

„Ale kdo jim ty zakázky zadává?“ podivil se Björne a natůkl další vejce.

„Hlavně firmy, ale taky hodně bohatých soukromníků. Podniky, které nechtějí jít se svými problémy na policii, protože pak bude vyšetřování veřejné a může jim poškodit značku. Ty jejich problémy jsou navíc často mezinárodní, a když se do toho musí zapojit policie z několika různých zemí, vznikají z toho jenom zmatky. Ale říkala mi, že tyhle služby si může objednat i státní policie, kontrarozvědka nebo Daňový úřad, když jim nestačí vlastní zdroje.“

„Ty bláho. To zní dost šíleně. Když se privatizuje už i Velký bratr... No a co jsi jim řekl?“

„Řekl jsem, že si to promyslím. Po víkendu mi znovu zavolá. Co si o tom myslíš?“

„Já nevím. Ale zní to napínavě, to jo. Nabízeli dobré prachy?“

Na to se Jonas headhunterky nezeptal. Celá situace ho víceméně zaskočila. Chvilí si s Björnem ještě povídali a zvažovali klady a zápory. Björne řekl, že má dojem, že každý zaměstnanec má právo na až rok neplaceného volna, aby si mohl vyzkoušet jiné práce. Jonas odvětil, že se mu současná pozice sice líbí, ale práce samotná mu už přijde hodně jednotvárná. V informační firmě by měl daleko volnější ruku, tvrdila headhunterka. Hlavní jsou pro ně výsledky. Pokud bude mít výsledky, nikdo se ho nebude vyptávat, kde je nebo kolik má odpracovaných hodin. Žádné vyptávání, to opravdu znělo jako něco, co by Jonasovi vyhovovalo. A s výsledky nikdy neměl problém.

„Myslím, že bys tam měl aspoň zajít a setkat se s nimi,“ navrhl Björne. „Co nejhoršího se může stát? Člověk se pořád učí.“

„Jo, možná to udělám,“ přikývl Jonas a začal sklízet nože a zavírat krabičku s máslem a tubu s kaviárovou pomazánkou. „Díky za pokec. Tak co myslíš, jsme připravení vyrazit na svah?“

„Rozhodně,“ prohlásil Björne. „Když budeme mít štěstí, dáme si oběd v chatě na vrcholu.“

„Pořád to tvoje jídlo.“

„Hele, když už jsme u toho jídla...“

„Ano?“

„Vejce. Nic víc neřeknu. Ta vejce. Jak jsi to mohl vědět? Vždyť jsi seděl na záchodě.“

„Co je s nimi?“ usmál se Jonas, jako by věděl, co přijde.

„Byla uvařená naprosto dokonale. Na vteřinu přesně.“

(3)

Nezávazné setkání s potenciálním zaměstnavatelem. Tak to označila ona, headhunterka, které se podařilo podrobit Jonase řadě testů ještě dřív, než mu vůbec prozradila, jak se ta firma jmenuje. Jonasovi se moc nelíbilo, že sám je sice dokonale prolustrovaný, ale jemu se o podniku, který o něj projevil tak enormní zájem, nepodařilo zjistit skoro nic. Ke schůzce ve firmě ho však dohnala obratnost headhunterky a jeho vlastní zvědavost. Ani na vteřinu nezapochoyboval o tom, že v testech dopadne dobře. Bylo v nich všechno možné, od hledání souvislostí mezi různými proslovy po testy slovosledu ve větách. Ale i velká spousta otázek ohledně morálky a etiky. Jak by se zachoval v různých situacích, kdyby se stalo to nebo ono. Ty testy byly ve skutečnosti jen směska filozofie, logiky a prostých analýz důsledků. Jediná zkouška, u níž nedokázal předem odhadnout výsledek, byla zkouška grafologická. Rukou moc často nepsal. Celé mu to přišlo poněkud nemoderní. Ale to je možná taky nějaký test, uvažoval Jonas. Zápěstí ho bolelo, už dávno nepopsal celý formát A4 rukou.

Teď seděl na recepci a čekal na ono nezávazné setkání. Místnost byla pěkná a její exkluzivita zároveň nijak nebila do očí. Zdi byly bílé a nábytek ze světlého dřeva. Na stěnách viselo několik diskrétních litografií v přiměřeně velkých bílých dřevěných rámech.

Za pultem recepcie seděla mladá žena, která vypadala, že nedělá vůbec nic. Zapadala mezi vybavení místnosti spořádaným, úhledným

a zcela neutrálním způsobem, který nevysílal vůbec žádné signály. Když Jonas čekal už asi deset minut na nicneříkající pohovce, žena se zvedla a se zářivým úsměvem se naklonila přes pult.

„Omlouváme se za zdržení. Vesna Dyriová si vás za několik minut vyzvedne.“

V tom okamžiku zaslechl Jonas na chodbě kroky. Blížila se k němu vysoká, urostlá žena s přátelským výrazem ve tváři a přívětivě rozevřenou náručí. Ústa s lesklými bělostnými zuby byla v její hubené tváři příliš velká. Určitě běhá dlouhé tratě, pomyslel si Jonas a narovnal se, aby udělal dobrý první dojem.

„Jonas Ramm, že? Prosím za prominutí. Musela jsem vyřešit jednu neodkladnou záležitost. Jmenuji se Vesna Dyriová.“

Vesna Dyriová sevřela Jonasovi pravou ruku a stisk zpečetila tím, že na ni položila ještě levici. Držela jeho dlaň pevně a dlouho a Jonas přemýšlel, jestli to patří k testu. Odpověděl jí stejně silným sevřením a čekal, až ho Vesna pustí.

„To vůbec nevadí,“ odpověděl pak. „Trochu jsem si prohlédl vaše hezké fotografické knihy. Stockholm je opravdu krásné město.“

„Ano, naprosto úžasné, že? A my, co tady bydlíme a žijeme, máme vážně štěstí. Jonasi, vítejte v Apiseku!“

Vesna položila jednu ruku Jonasovi na záda a druhou mávla směrem k chodbě, aby mu naznačila, že má jít s ní. Prošli okolo řady zavřených dveří k místnosti úplně vzadu. Vesna se sklonila a podívala se do skeneru oční duhovky.

„Tyhle přístroje jsou bohužel dělané pro trpaslíky,“ prohodila k Jonasovi ve chvíli, kdy to v zámku cvaklo a elektrický motorek otevřel dveře.

Okna místnosti nacházející se v rohu budovy vedla do dvou světových stran a propouštěla plno světla. Za sklem viděl Jonas koruny stromů v parku Humlegården. Vypadaly pokrouceně a trochu suše. Předjaří dosud drželo město v pevném sevření.

„Posad'te se,“ pobídla ho Vesna a ukázala na křeslo vedle kachlových kamen. Sama se usadila na pohovku na protější straně dlouhého skleněného stolu. Popotáhla si krátkou sukni, která jen taktak zakrývala její mohutná, ale svalnatá stehna.

„Říkala jsem si, že můžeme začít tím, že vám o Apiseku něco málo povím. Kolik toho o nás víte?“

„Skoro nic,“ odpověděl Jonas. Vezměte to klidně od začátku.“

Měl dojem, že se na něj Vesna zadívala trochu podezřívavě, a napadlo ho, že asi nebylo nejchytřejší přiznat, že neví nic o firmě, která ho sem přilákala jako experta na výzkum. Rychle se opravil:

„Chtěl jsem říct, že si rád poslechnu, jak se prezentujete.“

Vesna přikývla, vzala ze stolu karafu vody a nalila do dvou sklenic.

„Dáte si kapku vody? Já piju hodně vody. Člověk by měl vypít několik litrů denně. Udržuje to v chodu ledviny.“

Opřela se na pohovce a založila si ruce za hlavou. Blůza s krátkým rukávem se jí na prsou napjala a pevné bledé tricepsy zasvítily v kontrastu s jejím dohněda opáleným obličejem a křiklavě rudými rty.

„Můj táta, Goran, tuhle firmu založil na začátku osmdesátých let. Pocházel z Bělehradu, ze státu, který se tehdy jmenoval Jugoslávie. Dnes je to Srbsko, jak jistě víte. Pracoval tam pro švédskou stavební společnost, která měla obchodní záměr vybudovat v diktaturách v celé východní Evropě a Arábii systémy podzemních bunkrů. Její vzestup začal se strachem z velké jaderné války a až do pádu železné opony se podnikání dařilo. Pak ale tenhle typ rozpočtů z celého světa přes noc zmizel. Když se pod Bělehradem budovaly Titovy bunkry, Goran dělal manažera celé stavby. Jakmile však na konci sedmdesátých let začalo diktátorovi selhávat zdraví, táta se rozhodl přestěhovat sem. Právě založil rodinu a chtěl pro mě i mámu maximální možné bezpečí. Domníval se, že Tito se Jugoslávii pokusí udržet pohromadě, ale bez něj se stát rozpadne. A měl pravdu, i když to trvalo ještě deset let. Mezitím se

táta stal nezávislým poradcem jedné skánské cementárny a začal pro ni vyvíjet bezpečnostní řešení. Za jeho působení naše poradenská firma pomalu, ale jistě rostla. Ze své pozice ředitele Apiseku odešel Goran před necelým deseti lety, ale pořád ještě má důležitou roli... klidně tomu můžeme říkat inspirátor. Pokud tady začnete pracovat, neuniknete mu,“ řekla a první část představení podniku zakončila hlasitým, ale srdečným smíchem.

Potom mu popsala firmu a postupné změny, k nimž dochází od chvíle, kdy na pozici ředitelky nastoupila ona. V současnosti je největším zdrojem příjmu Apiseku poskytování informací, i když oddělení bezpečnostní techniky je pro jejich značku také dosud důležité. Popptávka po monitorování a dozorování se jen zřídka snižuje. Ale skutečným motorem růstu jsou pro ně inteligentní informace.

„Informace je vlastně nesprávné slovo. Vede k představě, že našim klientům prodáváme balík písmen a číslic. Takový druh obchodu ale my neděláme. My nabízíme znalosti. Informace povýšené na exkluzivní vědění a analyzované Apisekem mohou mít pro toho, kdo má odvahu, schopnosti a rozpočet na to, aby je využil, daleko vyšší hodnotu.“

„Teď si ale popovídáme o vás, Jonasi,“ prohlásila Vesna poté, co mu sáhodlouze popsala, jaké profese v Apiseku mají a na jaké typy úkolů se specializují. Třikrát zdůraznila, že všechno, co se u nich děje, je v mezích zákona, což Jonasovi připadalo jako minimálně dvakrát víc zdůrazňování, než bylo potřeba.

Vesna se na pohovce narovнала a naklonila se ke stolu.

„Začneme tím nejméně příjemným. Jaké jsou vaše nejhorší vlastnosti?“

„Ha!“ zvolal Jonas s hraným překvapením. „To se budu muset na chvíli zamyslet. Co by to tak mohlo být? Není snadné se takhle sám na sebe podívat.“

„Samozřejmě. Ale co vás napadne jako první?“

„No,“ pronesl Jonas váhavě, „asi to, že jsem nesmělý.“

„Povězte mi o tom víc.“

„Ne že bych se bál mluvit s lidmi, to ne. Jde spíš o to, že potřebuju lidi dobře znát, než se jim odvážím otevřít. I když vím, že přede mnou stojí dobrý člověk, do poslední chvíle čekám, než mu dám něco ze sebe.“

„Proč je to problém? A jak víte, že to je dobrý člověk?“ zeptala se Vesna a dolila Jonasovi vodu.

„Můj problém – a svým způsobem i výhoda – spočívá v tom, že dotyčný si většinou myslí, že jsem naprosto nezajímavý. Ale občas, když někomu úplně nevěříte, bývá fajn, že na vás nezačne vyzvídat. A jak vím, že to je dobrý člověk? No, to se přece pozná, ne?“

„Ne, to tedy ne,“ odvětila Vesna. „Většina lidí mluví s kýmkoli o čemkoli. Myslí si, že všichni jsou v hloubi duše hodní a dobří... A tak podobně. Byl jste vždycky nesmělý?“

„Začalo to na konci prvního stupně. Určitě jsem to v sobě měl i dřív, ale tehdy moje nesmělost doopravdy rozkvetla. Nebo spíš ‚propukla‘, to je výstižnější výraz.“

„Chápu,“ řekla Vesna a najednou se na Jonase podívala jaksi jinak. Jako by se svýma černýma očima, které metodicky hledaly skulinu v nějaké neviditelné ulitě okolo Jonasovy hlavy, pokoušela prohlédnout jeho integritu.

„Zajímavé. Co se tehdy stalo? Něco konkrétního?“

„Obvinili mě z něčeho, co jsem neudělal. Musel jsem jít k řediteli a odpovídat tam na spoustu otázek. Naučilo mě to na sebe neupozorňovat. Moji rodiče to označovali za nesmělost, ale podle mě to byla, a pořád je, spíš otázka přežití. Jak jsem říkal, před lidmi, kterým věřím, nejsem nesmělý nikdy.“

Na okamžik se rozhostilo ticho. Jonas vyčkával. Vesna se tvářila zamyšleně a několika prsty si mnula tvář a bradu, jako by ji svédilo strniště.

„Jste adoptovaný, že?“

„Ale, vy jste si mě teda proklepli důkladně. Ano, je to tak. Moji rodiče mě adoptovali, když jsem byl ještě hodně malý.“

„Co víte o svých biologických rodičích?“

„V podstatě nic.“

„Copak vás to nezajímá?“ podivila se Vesna. „Mělo by. Já jsem si jako malá často představovala, že jsem adoptovaná. Dokonce jsem to tvrdila i svým rodičům. Nakonec toho už měl Goran po krk, a tak předstíral, že tu hru hraje se mnou.“

„Ne, mě to nikdy nijak zvlášť nezajímalo. Máma a táta byli odjakživa skvělí rodiče. Ti, co mě opustili, měli nějaký problém, kvůli kterému se o mě nemohli starat. Tak jsem to alespoň pochopil. Možná to byli fetáci nebo tak něco. Je mi to jedno. Jsem takový, jaký jsem, díky mámě a tátovi. Nejdřív to byli moji pěstouni, ale po několika letech mě adoptovali, protože biologičtí rodiče na mě nevznesli nárok. Dokonce ani nežili ve Švédsku, jestli jsem to dobře pochopil. Prostě beze stopy zmizeli. Ale co, dostal jsem veškerou lásku, kterou dítě potřebuje. Kdo chce vědět, jaké temné dědictví se skrývá v jeho genech? Prostředí je to jediné, co z dlouhodobého hlediska něco znamená. Řeknu to takhle: zdědil jsem to nejlepší možné prostředí.“

Jonas byl zvyklý obhajovat kvality svých adoptivních rodičů a v současnosti už to dělal automaticky, aniž by se přitom nějak dojímal. Nehodlal se stát takovým tím adoptovaným dítětem, které se rozhodlo, že celý život pro něj bude boj ve snaze pochopit nepochopitelné.

„Hm... to rozhodně ano,“ řekla Vesna, natáhla krk a mírně pokývla hlavou. To vypadá spíš jako odmítavé zavrtění než souhlasné přikývnutí, pomyslel si Jonas.

Chvíli si ještě povídali o Jonasově dětství a dospívání. Také o jeho studiích v Lundu a o tom, co ho na práci v Daňovém úřadu nejvíc baví. Čím si Jonas myslí, že Úřadu přispívá? Čím si jeho kolegové myslí, že přispívá?

Jonas se nedokázal rozhodnout, jestli je Vesna někdo, komu může věřit. Jistě, působila příjemně a šlechetně, Jonas však měl zároveň pocit, že ví daleko víc, než dala za celou dobu najevo. Jako by spousta otázek v pohovoru byla čistě rétorická, vymyšlená spíš proto, aby Vesna mohla zhodnotit, *jak* Jonas odpoví, než jaká fakta jeho odpověď obsahuje. Pocit, že neví, jak na tom s Vesnou je, mu přišel zvláště cizí; lidi obvykle dokázal odhadnout poměrně rychle. Zároveň mu na její cizosti přišlo něco lákavého. Jak toho o něm Vesna může tolik vědět? Nebo jen dokáže *působit* dojemem, jako by měla obrovské znalosti?

Když se schůzka nachýlila ke konci, Vesna vstala z pohovky a postavila se k oknu. Potom se posadila na dlouhý mramorový parapet a založila si ruce na prsou.

„Máme vás v hledáčku už poměrně dlouho. Apisec má ve zvyku... hledat talenty. Je to jedna z Goranových specialit. Má na to čich. Vaše – budeme tomu říkat nadání – by pro nás v Apiseku mělo velkou hodnotu. Také se domnívám, že vaše schopnosti by se tady mohly rozvíjet zcela novým způsobem.“

„Aha... Jaké schopnosti máte na mysli?“ zeptal se Jonas, který se rozhodl zůstat sedět na pohovce, i když Vesna vstala.

„Myslím, že víte, o čem mluvím. Vaše intuice je nezpochybnitelná. Domnívám se, že dokážete zacházet s informacemi s takovou přesností, jakou je obdarován jen málokdo. Včasná brzká analýza může být pro projekt rozhodující, nejen pro jeho rozpočet, ale i konečný výsledek. Časová úspora...“

„Jaké druhy úkolů bych dostával? Kdybych tady začal pracovat.“

„Měl byste poměrně volnou ruku. Většinou je nejlepší převzít od nějakého služebně staršího poradce část úkolu a potom následně sám řešit klientovy otázky. Klient je na vašich službách zcela závislý, tím pádem je jen na vás, co přesně budete dělat. Pracujete, kdy a kde

chcete, i když naše poradce samozřejmě rádi čas od času vidíme. Osobní setkání je pořád nejlepší způsob předávání zkušeností.“

„Můžete být ještě o něco konkrétnější?“ požádal ji Jonas.

„Myslím, že byste mohl začít s některými mými vlastními klienty. Mám tady například několik zainteresovaných subjektů, které chtějí vyšetřit následky té spousty deregulací, k nimž za posledních dvacet let ve Švédsku došlo. V oblasti školství a zdravotní péče získávají obrovské množství zakázek mezinárodní soukromé investiční společnosti. Ale jen málokdo má úplný obrázek o tom, jak tyto společnosti zachází se svým ziskem, a také o tom, jestli státní a obecní procesy hodnocení těchto zakázek nejsou... jak to říct... prostě nevlastenecké. Veřejné zakázky představují mnohamiliardový průmysl stejně mlhavý jako italská fotbalová liga. Švédům ale uplácení nejde. Jako úplatek přijmou rekonstrukci chaty za několik set tisíc a zároveň odevzdají peníze v hodnotě stovek milionů nebo dokonce miliard. V případě takhle malých částek je obtížné dohlédnout až na konec řetězce a dokázat, že šlo o úmyslný úplatek. Švédsko je pro mezinárodní podvodníky něco jako Klondike.“

„Můžete mi uvést jméno nějakého typického klienta, který tyhle informace kupuje?“ zeptal se Jonas.

„Ne, jména nikdy nesdělujeme. Dokud vás nezaměstnáme. Finta je v tom, že oni si od nás ve skutečnosti nekupují informace. Platí nám, abychom byli na jejich straně. Z formálního hlediska nám žádnou zakázku nezadávají, to by pak nevypadali dobře. My tomu říkáme, že si předplácejí naše posudky v různých zájmových oblastech. Výzkumný materiál tudíž patří pořád nám, což znamená i to, že máme právo prodat jednu a tu samou informaci několikrát. Mnohokrát, abych byla zcela upřímná. Někteří naši klienti mají vazby na politiku, jiní jsou ze světa investic nebo obchodu obecně. Našimi zákazníky jsou ale i úřady. V rozpočtech nás většinou označují za externí analýzu. Žádná z těch analýz

však není na papíře, všechno se vykazuje ústně během jednání za zavřenými dveřmi. Takže tak. Jak vám to zní?”

„Aha. Zní to celkem zajímavě. S tímhle typem šetření mám solidní zkušenosti, moje oddělení na Daňovém úřadě má totiž blízkou vazbu na policii a spoustu dalších úřadů. Pracujeme na základě toho, co úředníci označují za ‚státní mandát‘, určitě to znáte. Vlastně jsme na jedné lodi. Pokud najdeme nějaké nesrovnalosti, jen málokoho zajímá, jak jsme k nim došli. Úřad pro hospodářskou kriminalitu se zrovna dvakrát nepřetrhne, aby Daňovému úřadu kladl nějaké nepříjemné otázky, mám-li to tak říct. Děláme to pro dobro všech a podle mě to je v pořádku, za předpokladu, že jde o prospěch občanů. Jaké mi ale nabízíte podmínky, myslím dovolenou, mzdu a tak dále?“

Vesna Dyriová opět zvláštěně přikývla a znovu se posadila na pohovku. Z tácu na stole si vzala bonbon a pečlivě ho vybalila z papírku.

„Hm... Karamelka Ako. Čokoláda, smetana a máta. Švédská klasika. Dnes se dají sehnat jen obtížně. Kupuju si je přímo v malé výrobně cukrovinek v Helsingborgu. Jsou skoro stejně tak dobré, jako když se ještě prodávaly na trhu, i když trochu moc měkké. Jakoby moc čerstvé. Za mého dětství byly tužší. Ano, po sladkém se můžu utlouct. Ptal jste se na dovolenou... no, na tu si můžete odjet, kdykoli budete mít čas. Podstatné je, abyste našim klientům dodával ty správné informace. Měl byste nám říct, kdy a na jak dlouho odjíte, dělá to tak většina zaměstnanců, i když to po nich formálně nevyžadujeme. A vaše mzda. Jestli... Opakuji, *jestli* se rozhodneme nabídnout vám u nás práci, začnete na mzdě dvojnásobné oproti vašemu současnému platu. Navíc máme vcelku atraktivní bonusový systém. Přejeme si, aby od nás nikdo neodešel. Nejlépe nikdy.“

(4)

*Před třinácti lety, jarní semestr.
Stocksund, severně od Stockholmu*

Jonasova puberta propukla brzo a on během jara prožíval silnou euforii. Jeho chlapecká léta se chýlila ke konci a Jonas se z buclatého kluka proměňoval v hezkého mladého muže. Zanedlouho bude připraven rozletět se do světa, dobýt ho. Rostl rychlostí centimetr za měsíc a vesmír okolo něj rostl ještě rychleji. Doslova mu rozkvétal před očima. Rádost ze života byla jako hmatatelná sladkost, která Jonasovi tříbila smysly. Už ho nic neohrožovalo. Mohl dokázat, co si jen zamlul.

Jednou v podvečer se Jonase zmocnil velmi silný pocit. Ne vždy se snadno seznamoval s lidmi. Holky se o něj nikdy nijak zvlášť nezajímaly. Ale odteď to půjde daleko snáz. Ten pocit byl tak výrazný, že se nemohl mýlit. Viděl, cítil, věděl. Všechno byla hračka. Konečně.

Dětský kanál Bolibompa přeskočil, měl už po krk pořadu „Björneho magazín“ a toho šíleně nudného plyšového hlemýždě, který pořád jen mlčel. Místo toho se přihlásil do svého účtu na LunarStormu a napsal na zed': „Kdo chce mít v zítřejším testu všechny odpovědi správně?“

Potom na něj táta Mats zavolal, že má jít na večeři. Palačinky, Jonasovo oblíbené jídlo. Dal si jich šest. Jeho rekord byl jedenáct, snědl je loni v létě, večer po fotbalovém šampionátu.

Mats se považoval za mistra ve smažení palačinek. Jeho palačinky byly tenké, jemné a úžasně dobré. Trik spočíval v tom, že do dvojité porce těsta zamíchal minimálně čtyři polévkové lžíce másla. Skuteč-

ného másla, ne margarínu. A pak všechno šlehal tak rychle a usilovně, až se veškeré suroviny spojily a jediná hrudka neměla šanci vzniknout.

Když se Jonas najezený a spokojený vrátil k počítači, čekaly na něj odpovědi od sedmi spolužáků, kteří chtěli mít celý test správně. Odpsal jim: „Dobře, potkáme se o půl osmé před tělocvičnou. Řeknu vám, jaké otázky tam budou. Odpovědi si už musíte zjistit sami.“

Dvacet minut po sedmé oznámil mámě, že jde na školní hřiště trénovat kop na bránu.

„Ale tam je ve stínu přece ještě sníh, ne?“ podivila se Marie.

„Ne, je ho jen trochu na okrajích. A navíc Henke Larsson jako malý vždycky trénoval na sněhu. Říkal to ve *Sportovním zrcátku*. I když zas tolik sněhu neměli, protože bydlel ve Skåne, než se odstěhoval do Skotska. Tam sice pořád prší, ale on trénuje i tak.“

„Dobře, tak se uvidíme potom. Přejď nejpozději v devět.“

„Do osmi budu doma. Zítra máme test ze středověku. Mohla bys mě vyzkoušet?“

„Jistě, chlapče.“

O necelý týden později se rozpoutalo peklo. Z dějepisného testu mělo pět žáků všechny odpovědi správně. Kromě Jonase to byli dva chlapci, kteří obvykle mívali špatné známky, ale teď byli najednou nejlepší ze třídy. Jejich mentor hned vytušil nějakou neplechu, ještě ten večer obvolal rodiče a vyslechl je. Rodiče zase svoje potomky, kteří se ve škole znemožnili, přitlačili ke zdi. V tu chvíli jim děti vysypaly, že byly na schůzce s Jonasem a on jim prozradil, kterých dvanáct otázek v testu bude. Neptaly se ho, jak to může vědět. Ale věřily mu a vyhledaly si správné otázky v učebnici. Za zkoušku to stálo.

Když jedna dívka svým rodičům váhavě oznámila, že měla v testu všechny odpovědi správně, vzápětí se s pláčem sama od sebe přiznala, že podváděla. Její nejlepší kamarádka šla za Jonasem taky, ale jedna

otázka jí utekla, protože si nedokázala všechny zapamatovat. Všechno správně měla ještě jedna dívka.

Rodiče okamžitě nažhavili telefony a zpráva o celé aféře se vmžiku roznesla. Všechny děti, které měly účet na LunarStormu, mohly dovědět, že jim Jonas večer před testem nabídl správné odpovědi. Jonasova otázka se objevila na obrazovce asi v šest večer. Ukázalo se, že jeho nabídku přijalo víc spolužáků, ale jen někteří na schůzku opravdu přišli. Jonasův příspěvek se objevil na několika snímcích obrazovek, které záhy přistály v e-mailových schránkách mentora i rodičů.

Někteří rodiče podvádějících dětí zavolali domů k Jonasovým rodičům a stěžovali si jim. Jak mohli dopustit, aby ten zloduch stáhl jejich nevinné andílky do záhuby? Určitě to je nějaký internetový švindl, ta nová technologie je pro děti smrtelně nebezpečná, není tam nic než porno a podvody. Rodiče vyhrožovali vším možným, od oznámení na policii po fyzický útok. Mats a Marie se co nejdéle snažili vystupovat neutrálně, i když bylo čím dál jasnější, že Jonas se opravdu dopustil rozsáhlého podvodu. To se mu ale ani v nejmenším nepodobalo. Většina spolužáků si Jonase zablokovala na LunarStormu i Playaheadu. Ti, kteří vlastnili mobil, mu poslali zprávu o tom, jak jim je odporný.

Mentor zavolal Matsovi a požádal ho, aby i s Marií a Jonasem přišel druhého dne do ředitelny. Škola ten incident „považuje za velmi závažný“ a mentor dodal, že Jonas je „živel s velmi špatným vlivem“.

Jonas byl rozčilený. Všechno, co mu dosud připadalo tak úžasné, se proměnilo v noční můru. Svým rodičům tvrdil, že mentorovi ty otázky v žádném případě neukradl. Mats a Marie po většinu času mlčeli a tvářili se smutně, Jonas zoufale plakal a obhajoval se. Copak není možné, že to prostě uhdlnl? Odpověděli mu, že se nebudou nijak rozhodovat, dokud se nesejdou s mentorem a ředitelem. Mats a Marie vzali Jonasovi mobil, z širokopásmového routeru vytáhli dráty a se zachmuřeným a znepokojeným výrazem mu popřáli dobrou noc. Jonas až do rána

pořádně neusnul. Vzhůru ale taky nebyl. Byl jako v hibernaci, zabalený v kukle.

Děti z Jonasovy třídy byly na skutečné testy vlastně ještě malé. Ale státní škola, kam děti chodily, chtěla vycházet vstříc ambiciózním rodičům z místní vilové čtvrti. Namísto známek rozdávala vyčerpávající slovní posudky a rodiče se rychle naučili překládat si je do klasického známkovacího systému. Opravdové testy se začaly objevovat teprve ve třetí třídě a ve čtvrté už jich bylo plno. Jonas, který chodil do šestého ročníku, na ně byl zvyklý. Testy často psali i místo zkoušení z domácích úkolů a škola dělala všechno, co bylo v jejích silách, aby si žáci mysleli, že jde o důležité a prestižní zkoušky. Úmorné soutěžení mělo podle školní mantry poskytnout dětem „lepší životní šance“.

Ředitel Stig Andresson zahájil výslech Jonase. Dnes měl na sobě sako a kravatu, obvykle nosil jen svetr a košili zapnutou ke krku. Seděl za psacím stolem, brýle mu sklouzly na špičku nosu a sledoval Jonase přes okraj obrouček. Jonas nechápal, proč je vůbec nosí, když se vždycky dívá přes jejich horní okraj. Bylo to podobné, jako když se ředitel procházel po chodbách s tou podivnou taškou, co mu visela za popruh na zápěstí.

„Tak, Jonasi. Ocitli jsme se v nepříjemné situaci, co myslíš? Spousta z nás je velmi, velmi smutná. Spousta z nás se cítí podvedená. Můžeš mi vlastními slovy popsat, co se stalo?“

Jonas se podíval na mámu a tátu, kteří ho s úsměvem, ale vážným výrazem ve tváři pobídl, aby promluvil. Cítil se celkem silný, i když měl za sebou příšernou noc. Ve snaze připadat si drsnější a zlepšit si náladu si oblékl svůj nový červený dres Manchester United s dlouhým rukávem, i když mu byl ještě trochu velký.

„No, napsal jsem na LunarStorm, aby každý, kdo chce mít v testu všechno správně, přišel k tělocvičně.“

„Kdy to bylo?“

„Ve středu večer.“

„A test byl ve čtvrtek, že?“ prohodil ředitel směrem k mentorovi, který seděl vedle něj u rohu psacího stolu.

Mentor se jmenoval Tobias a bylo mu dvacet devět let. Tohle bylo jeho druhé pololetí. Pro učitelské povolání se rozhodl vcelku pozdě, poté co několik let pracoval v armádě. Jeho zkušenosti s vedením a disciplínou vklouzly do ideové platformy škol koncernu Vitterhet jako ruka do rukavice.

„Ano, je to tak,“ odpověděl Tobias. „Hned první hodinu ráno.“

Ředitel pomalu přikývl a zhluboka se nadechl.

„Jonasi, teď je důležité, abys nám řekl pravdu. Je ti to jasné? Jak jsi zjistil, které otázky budou v testu?“

Jonas se podíval nejdřív na mámu a tátu a potom na mentora a ředitele. Spolknul knedlík v krku a narovnal se. Rozhodil paže v gestu znamenajícím, že vážně nic neví. Velký dres mu visel pod rukama jako křídla.

„Prostě jsem to uhodl.“

V místnosti zavládlo na několik vteřin naprosté ticho, než ředitel opět promluvil.

„Ale... jak jsi to mohl tak dobře uhodnout? Viděl jsi nějaké Tobiasovy poznámky?“

„Ne, ale Tobbe nám přece řekl, z kterých stran test bude. Dokonce nám to napsal na tabuli. Takže když jsem si ty stránky četl, napadlo mě, že na tohle a tohle se určitě zeptá. To je všechno.“

Ředitel se podíval na Tobiase.

Tobias se podíval na Jonase.

Zírali.

„Jak jsi mohl vědět, že vám položím právě dvanáct otázek? Klidně jich mohlo být i patnáct nebo deset. A to, že jsi je všechny uhodl, není to náramně podivné?“

„Měl jsem štěstí,“ bránil se Jonas.

„Štěstí!“ odfrkl Tobias. „A najednou má polovina třídy správně odpovědi. To bylo taky štěstí?“

„Tak se trochu uklidníme,“ ozval se ředitel.

„To nebyla polovina třídy,“ namítl Jonas. „Ty otázky si jich přišlo poslechnout pět. Všechny odpovědi správně jsem měl já a čtyři další. Hanně jedna otázka utekla, ta o tom, že mor roznášely krysy. Napsala, že to byl vítr. Ve skutečnosti to není špatně, mor se totiž přenáší vzduchem, takže svým způsobem by i ona měla mít všechny odpovědi správně...“

Tobias sevřel pěsti a zastrčil si je do podpaží. Ředitel mu položil ruku na paži, aby ho uklidnil.

„Začneme od začátku. V téhle situaci nemá cenu se rozčilovat. Zeptám se tě znovu: Jak ses dozvěděl, které otázky budou v testu? Přihlásil ses na Tobiasův školní počítač? Jestli ano, tak nám to prostě řekni, nikdo se na tebe nebude zlobit. Chceme jen vědět, jak se to stalo.“

„Ano, Jonasi,“ ozval se táta měkkým hlasem. „Prostě nám jen řekni, jak se to přesně seběhlo. Pravda je vždycky nejlepší.“

„Věříme ti,“ řekla máma.

Jonas se navzdory všem těm obviněním cítil překvapivě klidný. Věděl, čím se provinil a čím ne, bez ohledu na to, z čeho ho Tobbe a ředitel nařkli. Jako by měl absolutní sluch na pravdu, něco jako Mozart a jeho hudební sluch. Mozart psal symfonie a opery, i když byl ještě pouhé dítě. Absolutní sluch pro něj představoval pocit bezpečí, ale i pocit odlišnosti. Jonas chápal, že pochlubit se svým sluchem by mohlo být nebezpečné. Ale lež by v současné situaci mohla všechno jen zkomplikovat.

Rychle jako z kulovnice ze sebe opět vystřelil svou verzi.

„Dobře. Řeknu vám, co přesně se stalo. Ve středu před večerí jsem seděl u sebe v pokoji a četl si v učebnici dějepisu. Zhruba v šest hodin

jsem uhodl, které otázky nám Tobbe položí. Pak jsem se zeptal, jestli chce někdo vědět, jaké to jsou otázky. Na LunarStormu. O půl osmé jsem některým spolužákům řekl, které otázky si myslím, že v textu budou. A potom, když jsme seděli ve třídě, jsme přesně tyhle otázky dostali. Nepodíval jsem se do Tobiasova počítače ani nikam jinam. Prostě jsem jen hádal. Měl jsem štěstí, pořádné štěstí. Ale teď se chci i já na něco zeptat, můžu?“

„Jistě,“ řekl ředitel.

Jonas se zhluboka nadechl nosem, pomalu vydechl a potom položil svou otázku.

„Tobbe, kdy jste ty otázky vymyslel? Zamyslete se. Prosím.“

Tobias přemýšlel dlouho. Když nakonec promluvil, jeho hlas byl tichý, neutrální a monotónní.

„Seděl jsem v kuchyni u stolu a krmil naši holčičku. Přitom jsem si ty otázky psal do šablony ve Wordu. V šest hodin ve středu večer jsem byl hotový. Pamatuju si to, protože když jsem dopsal, v televizi právě začala hrát znělka pohádky na dobrou noc.“

Tobias chvíli mlčky uvažoval. Potom nadzvedl obočí a hlesl:

„Sakra, to je ale divné...“

Jonase už ve škole nikdy z podvádění neobvinili. Ale taky už nikdy nezískal plný počet bodů. Z pudu sebezáchovy.

(5)

Když Jonas dorazil k velkým lítačkám Daňového úřadu, stál v nich nějaký řemeslník v montérkách. Tvářil se zamyšleně a v ruce držel vrtačku. Na zemi měl položenou obrovskou otevřenou bednu s nářadím. Když si Jonase všiml, naléhavě mávl k vedlejším úzkým dveřím na kliku. Jonas těžké dveře otevřel a vstoupil do mramorem vykládané auly. Přidržel u čtečky svou kartu. Na displeji se objevil červený křížek. Znovu přiložil kartu ke čtečce. Zelený kroužek. Každý den ta samá písnička. Měl by o tom říct nějakému údržbáři, ale nechtělo se mu. Na druhý pokus se přece dovnitř pokaždé dostal.

Malým výtahem vyjel do patra oddělení, prošel okolo Bjørneho kanceláře a nahlédl dovnitř, aby zjistil, jestli tam na něj čeká příjemný smích, který by ho vzpružil. Bjørne byl skoro vždycky veselý a měl zvláštní schopnost ostatní svým veselím nakazit. Ale ještě tady nebyl. Jonasova kancelář se nacházela hned vedle Bjørneho, Jonas tedy postavil svůj kufřík před dveře a vydal se do kuchyňky na druhé straně chodby. Jestli tady není Bjørne, aby ho rozveselil, bude mu muset stačit káva.

Jonas si odnesl instantní kávu do kanceláře, posadil se k psacímu stolu, a zatímco se zapínal počítač, díval se z okna. Na skle byly drobné kapky, začalo pršet. Aspoň je fajn, že to už není déšť se sněhem, pomyslel si.

Na druhé straně ulice stál několikapatrový domov pro seniory. Tam se jen zřídka kdy dělo něco zajímavého. Výhled sice nebyl nic moc, ale pořád to bylo zábavnější než dívat se na béžovou tkanou tapetu za psacím stolem. Sice na ni pověsil vybledlou litografii od Larse Norrmanna, kterou našel ve skladu, ale dokonce ani vysoce stylizovaná Afričanka v rudých šatech ducha kanceláře nepozvedla.

Když mu zazvonil telefon, netušil, kdo to je, protože na displeji se zobrazilo jen „skryté číslo“. Teda, pomyslel si Jonas, ti prodejci po telefonu jsou vážně šikovní, vetřou se všude. Daňový úřad měl pravidlo, že jeho zaměstnanci se nesmějí žádných vyjednávání s prodejci po telefonu účastnit, takže Jonas se ohlásil velmi úsečně.

„Ano, tady Jonas Ramm.“

„Ahoj, Jonasi, to jsem já!“

„Ehm... ahoj...?“

„Jak se máš?“

„Dobře, díky. Co potřebuješ?“

„Tady Vesna, Vesna Dyriová.“

„Aha, zdravím, Vesno. Omlouvám se za ten nepříjemný tón, ze skrytého čísla mi volá spousta různých prodejců...“

„V pořádku, v pořádku. Můžeš mluvit?“

„Jo, jo, jasně.“

„Výborně. Chtěla jsem ti jen říct, že jsme už prošli výsledky tvých testů a pohovorů. Máš přesně ten správný profil, a navíc zajímavou minulost. Dospěli jsme k závěru, že bychom tě tady v Apiseku rádi viděli jako našeho kolegu.“

„Teda, to mi lichotí!“

„Jsem ráda, že to bereš takhle. Jak to vidíš ty?“

„Moment, jen zavřu dveře, ať můžu mluvit.“

Na okamžik vyhlédl z okna. V kuchyni domova důchodců na protější straně ulice spatřil čtyři seniory na vozících, seděli u stolu a v rukou

drželi hrnky s kávou. Vedle nich poblikávala televize s nějakým pořadem v odstínech šedi, nejspíš šlo o nekonečně dlouhé vysílání závodů v biatlonu. Na balkonu stála dívka v stejnokroji ošetřovatelky a kouřila. Déšť zřejmě zesílil, protože se tiskla ke dveřím a pažemi si objímala tělo.

Rozmrzelost. Nuda. Svět jí byl plný.

Jonas na kancelářské židli popojel několik metrů a nataženou nohou strčil do dveří. Představil si, jak dosud vypadal jeho den. Stejně jako ten včerejší a nejspíš i jako ten zítřejší.

Není načase zasadit jednotvárnosti konečný úder?

„No... Myslím si, že by bylo super zkusit něco nového.“

(6)

O měsíc později seděli Jonas s Björnem na zahrádce na Občanském náměstí a v májovém slunci popíjeli pivo.

„Na zdraví a gratuluju,“ řekl Björne. „Budeš mi sakra chybět.“

„Jak to? Vždyť se každou chvíli uvidíme,“ protestoval Jonas. „Jsme vlastně sousedi. Nebo se chceš stěhovat z centra pryč?“

„Myslel jsem v práci. Teď se s těmi šílenci budu muset potýkat úplně sám,“ vysvětlil Björne. Nabral si hrst chilli oříšků, zaklonil hlavu a nasypal si je do úst.

„To neříkej,“ odvětil Jonas. „Mám dojem, že Apisec má na našem oddělení celkem slušnou pověst. Přišlo mi, že Bertil se na mě zadíval s respektem, když jsem podal výpověď a oznámil jsem mu, kam přestupuju. Podíval se na mě takovým tím stylem, tak to mě podrž, chápeš? Nepřekvapilo by mě, kdyby Apisec byl jedním z našich informátorů.“

„Chceš snad říct jedním z vašich informátorů. Nezapomeň, že jsi dnes přešel na opačnou stranu. Po dortu na rozloučenou už nemáš právo mluvit o Daňovém úřadu jako o nás. Bože, vždyť jsi snědl tři kousky! Já jsem měl jen jeden, a to průměrné velikosti. Všichni se na to vrhli jako kobylky.“

„Haha, to teda jo.“

Chvíli si povídali o starých časech a o tom, jaké to bláznů měli za kolegy. Ale i o některých vzrušujících úkolech, na nichž během krátkého

času společně stráveného na Daňovém úřadu pracovali. A o tom, že ti blázní byla ve skutečnosti parta celkem fajn lidí a – což je na pracovišti taky důležité – vážně šikovných profíků. Všichni na tomhle oddělení vnímali, že mají zvláštní pravomoci. Měli přímé spojení se soudy. Jejich vyšetřování téměř pokaždé vedla k tomu, že státní zástupce zahájil trestní stíhání. A jejich materiály obyčejně obstály až do pronesení rozsudku. Měli prostě vysokou úspěšnost. Cítili, že jejich práce je důležitá.

Když okolo nich prošla servírka, Björne si objednal další pivo a oříšky. Zeptal se, jestli mají takové ty dobré anglické brambůrky se solí a octem, a servírka mu kysele odpověděla, že za tu čtvrt hodinu, kdy se na ně ptal naposledy, jim je ještě nestihli dodat. Björne omluvně mávl rukou.

„Řekni mi něco o té Vesně,“ pobídl Jonase.

„Zatím jsem ji viděl jenom párkrát. Ale vypadá mile. Naproti tomu bych řekl, že její otec, který tu firmu založil, je skutečný darebák. Drsnák z bývalé Jugoslávie, který dělal Titovi něco jako bezpečnostního šéfa, ale když se to začalo sypat, utekl do Švédska. Ale Vesna je založená víc vědecky, myslím, že byla badatelka v oblasti přírodních věd, než převzala otcovu firmu. Něco jako pokročilé informační technologie na Královském technologickém institutu. Je vážně, vážně chytrá.“

„Jací další lidi tam pracují?“

„Zatím jsem jich moc nepotkal. Zdá se, že většina má hodně volnou pracovní dobu. Vesna mi večer zavolá, aby mi řekla, kam mám v pondělí přijít a tak.“

„Víš, na jakém typu zakázek budeš pracovat?“

„Nesmím nic říkat. Máme závazek naprosté mlčenlivosti. Nesmíme říct *pro koho* ani *na čem* pracujeme.“

Björne přikývl a stáhl rty do drobného, napjatého „o“. Pak nahrbil ramena v přehnaně uctivé a pokorné póze.

„Ach, chápu. Za dvě minuty mi tenhle rozhovor vymažeš z paměti.“

„Moc vtipné, sklapni.“

Vtom se Jonasův telefon na stole rozezvonil.

„Skryté číslo, to je určitě Vesna.“

„No jasně,“ obrátil Björne oči v sloup.

„Musím to vzít.“

Jonas vstal a vyšel kousek na náměstí. Když byl mimo doslech, přitiskl si mobil k uchu. Druhé si zacpal, protože na náměstí panoval ohromný hluk – polovina Stockholmu se zřejmě rozhodla užít si jaro právě tady.

„Haló, tady Jonas Ramm.“

„Ahoj, Jonasi. Jak je? Tady Vesna. Užil sis poslední den v práci?“

Sakra, nemusel jsem si to ucho vůbec zacpávat, Vesna křičí tak, že bych ji slyšel i bez telefonu, pomyslel si Jonas. Ztišil hlasitost na minimum.

„Jo, bylo to fajn.“

„Poslyš, chtěla jsem si s tebou promluvit ohledně příštího týdne. Musím totiž odcestovat. Ale Isabella tě zasvěť do všeho, co potřebuješ vědět. Do všech praktických záležitostí.“

„Dobře. Isabella, to je ta z recepce...“

„Přesně tak. Na ní to tu všechno stojí. Pracuje jako d'as, i když to skoro není vidět. Chci, abys příští týden trochu proklepl školy financované státem, ale provozované soukromníky. Co o nich víš?“

„Nic moc. Ale sám jsem na jednu takovou základní školu chodil. Byla to Anderssonova škola, v rámci koncernu Vitterhet. Koncern každou svou školu pojmenoval po nějakém vedoucím vzdělávání.“

„Dobře. To jsem věděla. Začni vrtat, začni přemýšlet. Uvidíme se, až se vrátím. A poslyš, Jonasi... Chci, aby ses odvázal, chápeš, jak to myslím? Vítej u nás!“

„Ale...“

Vesna Dyrriová to však už položila.

(7)

Nelly Josefssonová pečlivě zkoumala v zrcadle svůj obličej. Nové osvětlení v teplých tónech, které jí Jimmy namontoval poté, co po zimě vyspravil kuchyni a koupelnu, vůbec nic nezměnilo. Vypadá jako troska, to je krutá pravda. Ostrá linie horního rtu, která ještě před měsícem vypadala tak dobře, se už začíná rozpíjet. A váčky pod jejíma očima připomínají staré papírové tašky ze supermarketu, suché a vrásčité. Nejvyšší čas objednat se znovu na kliniku. Zeptá se jich, jestli by nemohla chodit pravidelně každý měsíc, tuhle hrůzu by měla pokaždé vyřešit co nejrychleji.

Postavila se na váhu a mohla spokojeně konstatovat, že konečně našla model, který se nerozbije po čtrnácti dnech. Váží přesně tolik jako před třemi týdny, kdy váhu kupovala. Ucouvla o několik kroků a v nástěnném zrcadle vedle dveří vedoucích do sauny si prohlédla svoje tělo. Vypadá přece jen docela slušně. Ne, ještě pořád je sakra hezká, usoudila spokojeně. Pohládila se po břicho a umělými nalakovanými nehty si uhladila několik otravných chloupků pod pupíkem. Pak si oblékla župan z bílého vaflového froté, potřásla hlavou, aby jí dlouhé tmavé vlasy splývaly na záda, a odešla do kuchyně.

Není tady teď nějak moc horko, když sem svítí jarní slunce? Možná na střešní terasu opravdu vybrala příliš velká okna. Jimmy ji před tím varoval. Ale to by přece měla vyřešit klimatizace, ne? Přistoupila

k monitoru. Páni, v kuchyni je 21,8 stupňů. Skoro o stupeň víc, než by mělo být. Naťukala do klimatizace správné údaje a pak se vydala ke vstupním dveřím pro ranní noviny. Po cestě si prohlédla svůj odraz ve velkém zrcadle na chodbě. Dnes by o ní měl vyjít ten článek v *DI Weekend*, že?

Vrátila se do kuchyně, rozložila noviny na ostrůvku a hned se pustila do hledání lesklé přílohy magazínu *Dagens Industri*. Ano, vyšlo to dnes. Díky bohu, nějaký hodný grafik jí vyretušoval obličej, takže vypadá dobře. Dokonce ani ty vrásky okolo očí nejsou vidět, i když se na fotografii směje na celé kolo. Portrét zblízka bez divných stínů. Čtenáři se jí nemusejí dívat do nosních dírek. Křídově bílé zuby. Skvělé.

SAMOUK, stálo velkými tučnými písmeny přes celou stránku pod její tváří. A podnadpis: Fenomén Nelly Josefssonová i nadále vykazuje závratné výnosy. Nelly si odfrkla. Kdyby to byl článek o muži, nikdy by do něj nenapsali „samouk“. Všichni předpokládají, že ženy se musí od někoho učit, aby ve světě finančnictví uspěly. Směšné. Kolikrát někdo použil nadpis SAMOUK v článku pojednávajícím o Georgi Sorosovi nebo Warrenu Buffettovi?

Nelly naťukala na kávovaru dvojité espresso a nakrájela si polovinu grepu, až potom se k článku vrátila. Nečetla ho předem, články ještě před publikováním číst odmítala. Jistě, občas se v nich objevila nějaká chyba, ona však neměla chuť převzít částečnou zodpovědnost za jejich obsah, což by musela, pokud by se dopředu vyjadřovala k nějakým detailům. Vyznění článku mohla stejně ovlivnit jen zřídka, a právě celkový pocit bylo to, co si čtenář z článku odnášel. Šťourat se v detailech, z nichž jí nic nekáplo, to Nelly nedělala. Když už malovat, tak pořádně velkým štětcem.

Vyznění článku bylo stejné jako vždy. Ve svých necelých třiceti letech, bla bla bla... Nelly Josefssonová je opakem automatického obchodovacího robota, kecy kecy...

Vynořila se odnikud a měla za sebou započatá, ale nikdy nedokončená studia na Vysoké škole obchodní. Většina obchodu s akciemi a dluhopisy se v současnosti řídila matematikou, klíčovými ukazateli výkonnosti a sběrem dat, takže Nektar, fond Nelly Josefssonové, působil jako naprostý protiklad všeho, co moderní finanční technologie představovaly. Nelly svůj fond založila v pouhých dvaceti dvou letech a už od začátku se zdálo, že obchoduje podle jakéhosi instinktu, který nemá vůbec žádnou oporu v základních pojmech nabídky a poptávky. V prvním roce vykázal Nektar celkový výnos ve výši nepochopitelných tří set procent. Fond byl sice velmi malý, a tím pádem pružný, ale stejně to byl během pouhého jednoho roku senzační nárůst. Od té doby do fondu proudila spousta peněz. I když Nektar ze začátku neměl ani pořádnou webovou stránku.

Zatímco všichni ostatní finančníci hnali kurzy populárních akcií do výše, často se ukázalo, že Nektar v té době právě ony akcie s nesmírnou hodnotou prodával. A Nektar byl nemilosrdný fond, který se ve velkém věnoval takzvaným krátkým prodejům – čili prodával akcie, které nevladl, ale na krátkou dobu si je zapůjčil, aby je mohl na vrcholu jejich hodnoty prodat. Později, když se kurz z nějakého důvodu zhroutil jako domeček z karet, zase ty samé akcie levně nakoupil. Tento obchodovací vzor býval velmi podobný. Nektar bohatl, třeba když se na trhu objevil nový neznámý konkurent nějaké firmy, který uvedl na trh daleko lepší produkt za nižší cenu, nebo když začala hrozit nějaká přírodní katastrofa, jejíž odškodnění stálo stovky milionů. Tak či onak nikdo nechápal, jak je možné, že Nektar pokaždé prodá včas a s neochvějnou jistotou se mu daří podchytávat úspěchy i katastrofy. Obchodovací roboti byli nahraní. Ti se totiž řídili jen známými fakty a zavedenými matematickými vzorci.

Nektar se od ostatních fondů značně lišil. Jednou z jeho nejpozoruhodnějších odlišností byl způsob výběru těch, kteří do něj mohli vložit

peníze. Zatímco většina ostatních hedge fondů měla závratně vysoké limity, aby si nepustila k tělu různé zlatokopy, Nelly Josefssonová měla jediné pravidlo. Spravovala finance pouze těch vlastníků kapitálu, které schválila po osobní schůzce a pohovoru. Žádné výjimky či úlevy nepřipouštěla. Nejmenší částka, kterou Nelly dosud přijala, byly dva tisíce korun, a to od uklízečky, s níž se seznámila v jednom hotelu. Od chvíle, kdy se o Nelly provalilo, že je podílnice v Nektaru, novináři tu uklízečku neustále zpovídali. Jinak Nektar o tom, kdo jsou jeho podílníci, důsledně mlčel.

Mnoho traderů se samozřejmě pokoušelo dostat se Nelly Josefssonové na kobyliku a pozorně sledovalo každý její krok. O to víc v posledních dvou letech, kdy se Nelly stala ztělesněním snu o úspěchu. Nijak snadné to ale nebylo, protože Nektar obchodoval vrtošivě a bleskově. Obrovské podíly dokázal nakoupit nebo prodat během pouhých několika minut. I když mnoho položek bylo nakonec, když kurzy šly dolů, obchodováno za nižší ceny, průměr byl dostatečně dobrý. Nelly brala buď všechno, nebo nic, bez ohledu na to, jestli kupovala, nebo prodávala. Někdy třeba půl roku nehnula prstem a pak opět nečekaně udeřila. Jak už bylo řečeno, Nelly Josefssonová byla megalomanka. Občasné malé kaňky zmizely v celkovém tahu jejího velkého štětce.

Většinu obsahu článku už Nelly četla někde jinde. Zajímal ji spíš výběr fotografií. Sama pro sebe se spokojeně zasmála. Dostala je přesně tam, kam chtěla. Sáhli po snadném řešení. Novináři-muži často prostě neodolají tomu, co se tak okatě nabízí. Když se jim v hledáčku objeví hezká holka, spadnou rovnou do pastí.

Na jedné fotografii Nelly s úsměvem vytahuje z horkovzdušné trouby plech čerstvě upečených buchet. Buchet, které ve skutečnosti těsně před focením nakoupila v pekárně v Rytířské ulici. Na straně, kde nebylo nic než její další fotografie, sedí Nelly na houpačce zavěšené na dlouhém laně z mohutného dubu v Lill-Jansově parku. Na sobě má

smetanově bílé šaty a dlouhé tmavé vlasy za ní svůdně povlávají. Na černobílé fotografii nastupuje do tmavého BMW, pod paží má tenisovou raketu a na sobě krátkou bílou tenisovou sukni a přiléhavé tričko. Sklání se, aby se posadila za volant, a její prsa vypadají v těsném tričku obří. A pak tady máme nezbytný podnikatelský snímek, kdy v černém kostýmku upřeně sleduje obrazovku a zároveň mluví do telefonu. Ve značkových brýlích, i když má dokonalý zrak. Teda, ty fotky jsou fakt velké, pomyslela si. Magazín nemá ani tušení o tom, že teď její asistentka shrábne stovky tisíc za umístění produktů. Ta reportáž je naprosto mimo, ale velmi zábavná.

Jsou to nehorázní hlupáci, pomyslela si.

Nálada Nelly Josefssonové byla zachráněna.